

**CURTEA SUPREMĂ
DE JUSTIȚIE**

DECIZIE

cu privire la respingerea recursului declarat de Instituția Publică Cadastrul Bunurilor Imobile, Serviciul Cadastral Teritorial Briceni,

în cauza civilă intentată la cererea petiționarului Ungureanu Victor, persoană interesată Instituția Publică Cadastrul Bunurilor Imobile, Serviciul Cadastral Teritorial Briceni, privind recunoașterea faptului cu valoare juridică și recunoașterea dreptului de proprietate prin uzucapiune,

împotriva încheierii din 12 septembrie 2025 a Curții de Apel Nord,

*(Dosarul nr. 2r-357/25
NR. PIGD 2-24092255-01-2r-29092025)*

Legalitatea restituirii cererii de apel în temeiul art. 369 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, în contextul incidenței scutirilor de la plata taxei de stat și a taxei de timbru prevăzute de Legea nr. 213/2023, determinată de calificarea juridică a acțiunii privind constatarea și recunoașterea dreptului de proprietate dobândit prin uzucapiune.

Judecătoria Edineț, sediul Briceni, jud. G. Comerzan,
Curtea de Apel Nord, jud. E. Grumeza, I. Parii, N. Costăș,

5 noiembrie 2025

Textul corespunde originalului

**Examinând în lipsa părților recursul declarat de Instituția Publică
Cadastrul Bunurilor Imobile, Serviciul Cadastral Teritorial Briceni,**

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stela Procopciuc, *Președinte,*

Gheorghe Stratulat,

Ion Munteanu, *judecători,*

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 15 august 2024, petiționarul Ungureanu Victor a depus cerere în instanța de judecată prin care a solicitat: constatarea posesiunii și folosinței de către reclamant a construcției agricole, agroindustrială, depozit, situată în s. Șireuți, r-nul Briceni, din anul 2000 și până în prezent; recunoașterea dreptului de proprietate dobândit prin uzucapiune a reclamantului asupra imobilului nominalizat; indicarea faptului că hotărârea judecătorească va constitui temei pentru înregistrarea dreptului de proprietate în registrul bunurilor imobile.

2. Prin hotărârea din 11 februarie 2025 a Judecătoriei Edineț, sediul Briceni, s-a admis cererea. S-a constatat faptul posesiunii, folosinței de către Ungureanu Victor Mihail, a construcției agricole, agroindustriale, depozit, situată în s. Șireuți, r-nul Briceni din anul 2003 până în prezent. S-a recunoscut dreptul de proprietate dobândit prin uzucapiune a lui Ungureanu Victor, asupra construcției agricole, agroindustriale, depozit, cu suprafața de 600 m², situată în situată în s. Șireuți, r-nul Briceni.

3. La 11 februarie 2025, IP Cadastrul Bunurilor Imobile SCT Briceni (persoană interesată) a declarat apel nemotivat împotriva hotărârii din 11 februarie 2025 a Judecătoriei Edineț, sediul Briceni.

4. La 9 iulie 2025, apelantul IP Cadastrul Bunurilor Imobile SCT Briceni, a depus cererea de apel motivate, prin care a solicitat admiterea apelului, casarea hotărârii cu emiterea unei noi hotărâri prin care cererea petiționarului să fie respinsă.

5. Prin încheierea din 16 iulie 2025 a Curții de Apel Nord, nu s-a dat curs cererii de apel declarată de IP Cadastrul Bunurilor Imobile SCT Briceni. S-a comunicat apelantei despre necesitatea prezentării și înregistrării la Direcția Evidență și Documentare Procesuală (cancelaria) a Curții de Apel Nord: a bonului taxei de stat în sumă de 212,50 lei și bonului taxei de timbru în sumă de 200 lei, stabilindu-i un termen de până la 18 august 2025. Concomitent, s-a atenționat apelanta că, în cazul în care va expedia dovada achitării taxei de stat și taxei de timbru către instanța de apel prin alte mijloace, decât depunerea personală în instanță, urmează să se asigure că acestea vor parveni instanței de

apel în termenul stabilit, până la 18 august 2025. S-a explicat apelantei că, în caz dacă nu va lichida neajunsurile menționate, cererea de apel se va considera nedepusă și va fi restituită.

6. Prin încheierea din 12 septembrie 2025 a Curții de Apel Nord, s-a restituit apelul declarat de IP Cadastrul Bunurilor Imobile SCT Briceni împotriva hotărârii din 11 februarie 2025 a Judecătoriei Edineț, sediul Briceni.

7. La 17 septembrie 2025, IP Cadastrul Bunurilor Imobile SCT Briceni a declarat recurs împotriva încheierii din 12 septembrie 2025 a Curții de Apel Nord, solicitând admiterea recursului, casarea integrală a încheierii și restituirea cauzei Curții de Apel Nord pentru judecarea apelului.

ARGUMENTELE RECURSULUI

8. În motivarea recursului, recurenta a invocat că încheierea din 12 septembrie 2025 este una ilegală, emisă contrar normelor de drept, întrucât s-a aplicat greșit legea cu privire la scutirea de plata taxei de stat și a taxei de timbru.

9. Recurenta a arătat că, potrivit anexei nr. 2 pct. 1.13.1 din Legea taxei de stat, deținătorul registrului de publicitate este scutit de plata taxei de stat și a taxei de timbru la înaintarea acțiunilor de rectificare.

10. În opinia sa, litigiul privind recunoașterea dreptului de proprietate dobândit prin uzucapiune are ca efect modificarea registrului bunurilor imobile, astfel că situația se încadrează în noțiunea de rectificare, fiind aplicabilă scutirea legală.

11. Recurenta a susținut că instanța de apel a interpretat greșit norma de drept atunci când a conchis că scutirea nu operează, omițând faptul că acțiunea dedusă judecării privește rectificarea registrului de publicitate imobiliară în sensul alinierii acestuia la situația juridică reală constatată prin hotărârea primei instanțe.

12. Astfel, consideră că, raportând dispozițiile legale la circumstanțele speței, instanța de apel a respins în mod neîntemeiat aplicarea scutirii prevăzute de lege, ceea ce a dus la restituirea nejustificată a apelului.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

13. Art. 424 alin. (2) din Codul de procedură civilă:

„Curtea Supremă de Justiție examinează recursurile declarate împotriva încheierilor emise de către curțile de apel.”

14. Art. 425 din Codul de procedură civilă:

„Termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.”

15. Art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă:

„Instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.”

16. Art. 364 alin. (1) din Codul de procedură civilă:

„Cererea de apel se depune în scris la instanța judecătorească a cărei hotărâre se atacă, cu plata taxei de stat și/sau a taxei de timbru în cazul în care apelul se impune cu taxă, în condițiile legii.”

17. Art. 368 alin. (1) din Codul de procedură civilă:

„Dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art. 364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat și/sau a taxei de timbru, instanța de apel, în termen de 10 zile de la repartizarea dosarului, dispune printr-o încheiere, fără înștiințarea participanților la proces, să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.”

18. Art. 369 alin. (1) lit. a), alin. (2) din Codul de procedură civilă:

„Instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă: a) apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art. 368 alin. (1). Încheierea judecătorească de restituire a cererii de apel poate fi atacată cu recurs.”

19. Art. 115 din Codul de procedură civilă:

„La cererea participanților la proces interesați, instanța de judecată poate prelungi termenul de procedură stabilit de instanța de judecată. Termenul poate fi prelungit pentru același temei o singură dată. Termenul de procedură stabilit de lege nu poate fi prelungit, fiind aplicabil art.116.”

20. Art. 85 alin. (1) din Codul de procedură civilă:

„Scutirile de taxa de stat și/sau de taxa de timbru sunt prevăzute de pct.1 din anexa nr.2 la Legea taxei de stat nr.213/2023 și se aplică în modul prevăzut de alin.(4) din prezentul articol.

21. Art.5 din Legea taxei de stat nr. 213 din 31 iulie 2023:

„Scutirile de taxa de stat și de taxa de timbru sunt expuse în anexa nr.2.

Anexa 2:

1.13. Deținătorul registrului de publicitate

1.13.1. La înaintarea acțiunilor de rectificare”

22. Art. 27 alin. (1) din Legea cadastrului bunurilor imobile nr. 1543/1998:

„În registrul bunurilor imobile se efectuează înregistrări, înregistrări provizorii și notări.”

23. Art. 421 din Codul civil:

„(1) În registru se fac înregistrări, înregistrări provizorii și notări.

(2) Înregistrarea și înregistrarea provizorie au ca obiect drepturile supuse înregistrării, iar notarea se referă la alte drepturi, acte, fapte sau raporturi juridice în legătură cu drepturile înregistrate cuprinse în registru.

(3) Înregistrarea provizorie și notarea se fac numai în cazurile expres prevăzute de lege.”

24. Art. 438 alin. (2) din Codul civil:

„Prin rectificare se înțelege radierea, îndreptarea sau corectarea oricărei înregistrări, înregistrări provizorii sau notări inexacte efectuate în registru.”

MOTIVAREA INSTANȚEI

25. Cu referire la termenul de declarare a recursului, Completul de judecată menționează că încheierea contestată a fost notificată reprezentantului recurenteii la data de 15 septembrie 2025, iar cererea de recurs a fost depusă la 17 septembrie 2025, în conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă.

26. Examinând recursul declarat, Completul de judecată constată că acesta este nefondat și urmează a fi respins, pentru următoarele considerente.

27. Din analiza actelor cauzei rezultă că, prin încheierea din 16 iulie 2025, Curtea de Apel Nord a dispus să nu se dea curs cererii de apel declarate de IP „Cadastrul Bunurilor Imobile” SCT Briceni, stabilindu-i termen până la 18 august 2025 pentru prezentarea dovezii achitării taxei de stat în sumă de 212,50 lei și a taxei de timbru în sumă de 200 lei. Totodată, instanța a atenționat apelanta că, în caz de neînlăturare a neajunsurilor în termenul fixat, cererea de apel va fi restituită.

28. Întrucât apelanta nu a prezentat dovada achitării taxei de stat și a taxei de timbru în termenul stabilit și nici nu a solicitat prelungirea termenului procedural în condițiile art. 115 din Codul de procedură civilă, Curtea de Apel Nord, prin încheierea din 12 septembrie 2025, a dispus restituirea apelului, în temeiul art. 369 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă.

29. Recurenta susține că instanța de apel a aplicat greșit legea, invocând scutirea de plată prevăzută la pct. 1.13.1 din anexa nr. 2 la Legea nr. 213/2023 privind taxa de stat, potrivit căreia deținătorul registrului de publicitate este scutit de plata taxei de stat și a taxei de timbru la înaintarea acțiunilor de rectificare.

30. Completul de judecată reține că, potrivit art. 83 alin. (1)-(3) din Codul de procedură civilă, taxa de stat reprezintă o sumă de bani percepută în beneficiul statului de la persoanele în ale căror interese se exercită actele procedurale, fiind impusă inclusiv pentru cererile de apel și de recurs, în mărimea stabilită de Legea nr. 213/2023 privind taxa de stat.

31. Totodată, art. 84 din Codul de procedură civilă stabilește că taxa de timbru este o sumă de bani care se percepe o singură dată pentru intentarea unui proces judiciar civil sau de contencios administrativ, atât în primă instanță, cât

și în căile de atac, iar cuantumul acesteia se determină conform Legii taxei de stat nr. 213/2023.

32. În temeiul art. 85 alin. (1) din Codul de procedură civilă, scutirile de la plata taxei de stat și/sau a taxei de timbru sunt prevăzute expres de lege, respectiv de pct. 1 din anexa nr. 2 la Legea taxei de stat nr. 213/2023, și se aplică în modul stabilit de același articol. Prin urmare, asemenea scutiri constituie o excepție de la regula generală și se interpretează restrictiv.

33. Norma prevăzută la pct. 1.13.1 din anexa nr. 2 la Legea nr. 213/2023 are caracter special și se aplică exclusiv acțiunilor de rectificare, în sensul art. 438 alin. (2) din Codul civil, respectiv în cazurile de radiere, îndreptare sau corectare a unei înregistrări, înregistrări provizorii sau notări inexacte efectuate în registru.

34. Conform art. 27 alin. (1) din Legea cadastrului bunurilor imobile nr. 1543/1998, precum și art. 421 alin. (1)-(3) din Codul civil, în registrul bunurilor imobile se efectuează înregistrări, înregistrări provizorii și notări. Înregistrarea și înregistrarea provizorie au ca obiect drepturile supuse înscrierii, iar notarea se referă la alte drepturi, acte, fapte sau raporturi juridice în legătură cu drepturile înregistrate.

35. Aceste dispoziții, coroborate cu art. 438 alin. (2) din Codul civil, consacră în mod clar că rectificarea privește exclusiv situațiile în care în registru există o înscriere eronată care necesită corectare, și nu cazurile de stabilire sau recunoaștere a unui drept de proprietate în premieră.

36. În speță, obiectul acțiunii formulate de petiționarul Ungureanu Victor nu a vizat rectificarea unei înregistrări existente, ci constatarea faptului juridic al posesiei și recunoașterea dreptului de proprietate dobândit prin uzucapiune asupra construcției agricole. Așadar, acțiunea dedusă judecății nu are natura unei acțiuni de rectificare în sensul strict al legii, ci una de constatare și recunoaștere a unui drept real nou.

37. Completul de judecată subliniază că simplul fapt că hotărârea primei instanțe urmează ulterior să servească drept temei pentru efectuarea unei înscrieri în registrul bunurilor imobile nu transformă acțiunea într-una de rectificare. Scutirea prevăzută la pct. 1.13.1 din anexa nr. 2 la Legea nr. 213/2023 se aplică exclusiv acțiunilor ce urmăresc corectarea unei înregistrări deja existente, nu și celor ce vizează recunoașterea sau dobândirea unui drept de proprietate prin uzucapiune.

38. În mod întemeiat, instanța de apel a reținut că recurenta confundă noțiunile juridice de înregistrare a dreptului și rectificare a înregistrării, iar interpretarea extensivă a scutirii ar fi contrară principiului legalității și caracterului strict al excepțiilor fiscale.

39. Totodată, instanța de recurs constată că apelanta nu a prezentat în termen bonurile de plată solicitate și nici nu a invocat motive justificate pentru neexecutarea obligației procedurale, astfel încât restituirea apelului a fost dispusă cu respectarea dispozițiilor art. 368 și 369 din Codul de procedură civilă.

40. Invocarea dreptului la un proces echitabil, în temeiul art. 6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, nu poate exonera partea de îndeplinirea condițiilor procedurale impuse de legislația internă. Curtea Europeană a Drepturilor Omului a statuat în mod constant că dreptul de acces la justiție nu este absolut și poate fi supus unor cerințe rezonabile menite să asigure buna administrare a justiției (Van Harn c. Germaniei, nr.7557/03, 11.09.2007).

41. În aceste condiții, Completul de judecată constată că instanța de apel a aplicat corect normele procedurale și dispozițiile legale privind regimul scutirilor de la plata taxei de stat, motiv pentru care încheierea atacată urmează a fi menținută.

42. Pentru aceste considerente, recursul declarat de Instituția Publică „Cadastrul Bunurilor Imobile”, Serviciul Cadastral Teritorial Briceni, împotriva încheierii din 12 septembrie 2025 a Curții de Apel Nord urmează a fi respins ca nefondat, cu menținerea încheierii atacate.

43. În conformitate cu art. 427 lit. a), art. 428 alin. (1) din Codul de procedură civilă

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Respinge recursul declarat de Instituția Publică Cadastrul Bunurilor Imobile, Serviciul Cadastral Teritorial Briceni împotriva încheierii din 12 septembrie 2025 a Curții de Apel Nord, emisă în cauza civilă intentată la cererea petiționarului Ungureanu Victor, persoană interesată Instituția Publică Cadastrul Bunurilor Imobile, Serviciul Cadastral Teritorial Briceni, privind recunoașterea faptului cu valoare juridică și recunoașterea dreptului de proprietate prin uzucapiune.

Decizia este irevocabilă.

Președinte

Stela Procopciuc

Judecători

Gheorghe Stratulat

Ion Munteanu